

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 023484 19 Увп
Бања Лука, 15.10.2020. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија од судија Едине Чупељић као предсједнице вијећа, Смиљане Мрше и Страхиње Ћурковић као чланова вијећа уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби А. Г. из Б., коју заступа пуномоћник Б. Д. адвокат из Б. (у даљем тексту: тужитељица), против акта број ... од 9.8.2018. године, туженог Фонда, у предмету накнаде трошкова правног заступања, одлучујући о захтјеву туженог, за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023484 18 У од 12.4.2019. године, у сједници вијећа одржаној 15.10.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023484 18 У од 12.4.2019. године се преиначавач тако да се тужба одбија као неоснована.

Одбија се захтјев тужитељице за надокнаду трошкова спора

Образложење

Побијаном пресудом уважањем тужбе поништен је уводно означени акт туженог којим је одбијен приједлог тужитељице за надокнаду трошкова заступања у управном поступку (остваривања права на инвалидску пензију), уз образложење тог акта да у предметном управном поступку не судјелују двије или више странака са супротним интересима, па да не постоје услови за усвајање наведеног приједлога у смислу члана 103. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 у даљем тексту: ЗОУП).

Уважање тужбе и поништење оспореног акта суд је образложио ставом да је заступање у конкретном случају било нужно и оправдано с обзиром да је захтјев тужитељице за инвалидску пензију одбијен и да је тужитељица била приморана да изјави жалбу која је рјешењем туженог од 10.4.2018. године уважена и предмет враћен првостепеном органу на поновно одлучивање. Надаље да право на правну заштиту свих грађана произлази из члана 131. Устава Републике Српске, па да „тужени а нити било који други орган нема овлашћење да процјењује и оцјењује да ли је та заштита била одговарајућа и нужна“.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због повреде закона. Истиче да ангажовање адвоката као пуномоћника за правно заступање у предметном поступку

није само по себи исходovalo уважење жалбе јер да би иста била уважена и да ју је странка сама саставила. У пресуди суд наводи да тужени не може довести у питање право неког лица да ангажује адвоката као што не може да процјењује да није дужан надокнадити трошкове. Суд је паушално оцијенио да заступање јесте било нужно јер је захтјев одбијен и самим тим је странка ангажовала адвоката као пуномоћника. У том смислу прилаже двије пресуде нижестепеног суда у погледу другачијег тумачења члана 103. ЗОУП (пресуде број 11 0 У 021334 17 У од 12.1.2018. године и број 11 0 У 021130 17 У од 13.11.2017. године), а да прописи нису измијењени, па је због различитих ставова доведен у питање и принцип правне сигурности. Додаје да је нижестепени суд једини окружни суд у Републици Српској који има овакав став због чега предлаже да Врховни суд Републике Српске заузме свој став у погледу примјене члана 103. ЗОУП и на тај начин уједначи судску праксу. Предложио је да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи на начин да се тужба одбије и тужитељици наложи враћање досуђеног износа на име трошкова заступања са законском затезном каматом.

У одговору на захтјев тужитељица је истакла да је она правно неука и да није било стручне помоћи у виду састављања жалбе и тужбе од стране адвоката, да она не би имала право на пензију коју јој је управо адвокат као стручно лице исходовао. Додаје да тужени није извршио побијану пресуду због чега предлаже да се захтјев одбаци као недозвољен јер да се мора постићи формална и материјална правоснажност управног акта.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Оспорени закључак је донијет након доношења пресуде нижестепеног суда број 11 0 У 021099 17 У од 26.2.2018 године којом је у ставу 1. изреке уважена тужба и поништен став 1. диспозитива рјешења туженог број ... од 5.7.2017. године (о одбијању жалбе тужитељице против рјешења брод 26.4.2017. године), док је став 2, оспореног акта остао неизмјењен. а којим је одбијен захтјев тужитељице за накнаду трошкова састава жалбе.

Међу странкама у овом спору је спорна примјена одредаба члана 103. ЗОУП којима је одређен поступак накнаде трошкова правног заступања. Евидентно је да је тужитељица овластила адвоката као пуномоћника да јој састави жалбу која је у извршењу пресуде број 11 0 У 021099 17 У од 26.2.2018 године уважена и првостепено рјешење од 26.4.2017. године поништено и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање (рјешење туженог од 10.4.2018. године). Тужитељица је дана 10.5.2018. године поднијела приједлог за доношење одлуке о трошковима поступка јер да је тужени доносећи рјешење од 10.4.2018. године пропустио да о том захтјеву одлучи.

Међутим, о захтјеву тужитељице за накнаду трошкова састава жалбе против рјешења од 26.4.2017. године је правоснажно одлучено одлуком о одбијању захтјева за накнаду тих трошкова јер тужитељица у тужби о којој је одлучено пресудом број 11 0 У 021099 17 У од 26.2.2018 године није оспорила став 2. диспозитива рјешења туженог 5.7.2017. године, како је суд образложио у тој пресуди а у изреци пресуде назначио да став 2. диспозитива рјешења остаје неизмијењен.

Произлази да нису постојали процесни услови за одлучивање по захтјеву тужитељице за накнаду трошкова састава жалбе па је такав захтјев требало одбацити примјеном члана 113. став 2. ЗОУП, уз образложење да је о истом захтјеву правоснажно одлучено одлуком о одбијању захтјева за накнаду трошкова састава жалбе у ставу 2. рјешења туженог од 5.7.2017. године. Међутим, због истих правних посљедица одлука о одбијању захтјева за накнаду трошкова управног поступка не представља процесни недостатак који утиче на законитост тог акта. Из тих разлога је правилна одлука туженог у диспозитиву оспореног акта иако не из разлога садржаних у оспореном закључку већ из разлога садржаних у образложењу ове пресуде. Због наведених процесних недостатака који утичу на правилност и законитост оспореног акта Врховни суд се није могао изјаснити о примјени одредаба члана 103. ЗОУП.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди је остварен разлог из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, због чега се захтјев уважава и побијана пресуда преиначавана на основу члана 40. став 1. и 2. ЗУС и тужба одбија као неоснована.

Одлука из става 2. изреке пресуде је донијета примјеном члана 49а. став 1. ЗУС, према којој надокнада трошкова спора коју је дужна накнадити противна странка припада странци која успије у спору па с обзиром да тужитељица није успјела у овом управном спору, нема право на накнаду трошкова спора. О захтјеву туженог за враћање досуђеног износа који није одређен суд није одлучивао јер исти није предмет овог управног спора већ посебног поступка.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједница вијећа
Едина Чупељић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић